

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A G ŐZELEMÉRT!

81. SZÁM

Egyenes úton

Írta: Demeter János

A bukaresti közigazgatási értekezleten különösen mély benyomást keltett Pretorian tábornok beszéde, aki a szovjet-román fegyverszüneti szerződés alapelveinek ismertetése során felhívta a jelenlévők figyelmét arra a rendkívül fontos körülményre, hogy jogilag az ország háborúban van, legyőzött állam, de a fegyverszüneti szerződés lehetővé teszi számára, hogy a fasiszmus elleni külső és belső, őszinte, áldozatos harccal visszaszerezze szabadságát és szuverenitását.

A Groza-kormány a fegyverszünetnek ebben a szellemében minden áldozatot meghoz, hogy kint a fronton és bent az országban hozzájáruljon a fasiszmus minél gyorsabb és teljesebb megsemmisítéséhez. Bukaresti tartózkodásának idején a lapok száz meg száz olyan ember nevét közölték, akiket letartóztattak, internáltak, vagy népbíróság elé utaltak.

Nem állítjuk, hogy a belső harc likvidálta a reakciót és a sovinizmust és a régi adminisztrációt, vagy a közvélemény teljes mértékben magáévá tette volna az új szellemet. Hibák és hiányok még vannak, de nem kétséges, hogy a kormány erélyes kézzel tovább folytatja az operációt.

Elszigetelheti-e magát ettől a harctól az erdélyi magyarság?

Azt hiszem, ezt a kérdést nem is volna szabad feltenni és nem is tenném fel, ha az utóbbi napok néhány jelensége ezt nem tette volna időszerűvé.

A felszabadulás kezdetén az észak-erdélyi magyarság sok szép tanujelét adta annak, hogy teljesen szakítani akar a múlttal és élen akar haladni az új, demokratikus világ felépítésében.

De egyes emberek és csoportok mintha megelégtettek volna a demokráciát, illetve meg akarnának állani annak folyton haladó útján.

Amikor a demokratikus pártok megelégtelve a sötétben bujkáló sovinizmista és reakciós elemek folyton bátorodó magatartását, amely többek közt valóságos álhírhadjáratban nyilvánult meg, erélyesen felléptek és letartóztatásukat követelték mindazoknak, akikre multbeli magatartásuk alapján gyanu hárul, több helyről is, sőt olyan helyekről ahonnan senki nem várta, szolidaritást tanúsítottak ezekkel az elemekkel.

Miért? A magyar nép nem vesztette el a háborút? A magyar nép jogilag nincs háborúban? A magyar nép már jóvá tette az elmúlt rendszerekből reá háruló felelősséget? A magyar népnek nem áll érdekében részt venni a fasiszmus és reakció megsemmisítésében és ezáltal kiérdemelni a szövetséges nagyhatalmak és a többi népek demokratikus bizalmát, s kiívni szabadságát?

Amint Pretorian tábornok a bukaresti értekezleten mondott, az mi-reánk is maradéktalanul áll. Sőt, talán még nagyobb mértékben. A mi helyzetünk ugyanis még nehezebb, nekünk mélyebbről kell felelősködni, nekünk tehát még kétségtelegebbül kell igazolnunk azt, hogy a multhoz semmi közünk nincs, és a nép kitalálva a maga sorait, főrészt követve az új feladatok megvalósításában.

Igen, de -- mondják egyesek -- ne

Horthy Miklós meghalt Németországban

MOSZKVA, április 9. A moszkvai rádió kétfő déli magyarnyelvű adásában ankarai és londoni hírforrásokra hivatkozva közölte, hogy Horthy Miklós tengernagy, Magyarország volt kormányzója Németországban meghalt.

Horthy Miklós halálának körülményeiről egyelőre még semmi részlet sem került nyilvánosságra.

Königsberget elfoglalta a Vörös Hadsereg

A schönbrunni kastély, a Habsburgok egykori palotája a szovjet csapatok kezére jutott

MOSZKVA, április 9. (Rádió.) Négy száz kilométerrel az oderai arcvonal mögött, a keletporoszországi hitlerista védelmi rendszer felszámolása befejeződött. A szovjet csapatok északnyugatról és délről behatoltak Königsberg védelmi rendszerébe, elfoglalták a kikötőt, a pályaudvarokat, számos laktanyát. Az elmúlt napon mintegy 15.000 német katona adta meg magát. Hétfőn, az éjszakai órákban Sztalin tábornagy, Vasziljevski tábornagyhoz, a III. fehéroroszországi arcvonal parancsnokához intézett napiparancsában közölte, hogy az arcvonal kopnitsai heves utcai harcok után teljes egészében elfoglalták Königsberg városát és 27.000 foglyot ejtettek. Königsberg, amelyet a hitlerista propaganda a német ellenállás csodájának tartott, s amelynek bevetetlenségét még pár nappal ezelőtt is fennhangon hirdette, elesett.

Pozsonytól északkeletre is tovább folynak a támadások s a Vörös Hadsereg csapatai már át is keltek a Morva folyón.

Bécs bevérosában is igen kemény a harc. A Práterben folyik a küzdelem, a keleti, nyugati és déli pályaudvar, valamint az Arsenal elfoglalása után. Jelentették azt is, hogy a schönbrunni kastély, a Habsburg császárok történelmi nevezetességű kastélya a szovjet csapatok kezén van. Wienerneustadt térségében is számos helység került a szovjet csapatok birtokába, míg egy hadoszlop az osztrák fővárostól északnyugatra elfoglalta Tulln városát, a Duna déli partján.

A világ legnagyobb fegyvergyára, az esseni Krupp-művek a szövetségesek kezére jutott

LONDON, április 9. (Rádió.) A szövetséges hadseregek egyesült támadásainak közvetlen célja kettészakítani Németországot. Keletről a Vörös Hadsereg, nyugatról az angol-szász hadseregek nyolc kilométer távolságra már közelednek Németország testébe s már nincsen messze az idő, amikor ezek a csapatok össze fognak találkozni Németország szívében.

Az angolszász hadseregek pálcélos élei már közvetlenül Bréma és Hannover előtt küzdenek. E két nagy várostól mindössze nyolc kilométer választja el a támadókat. Hollandia teljes felszabadítása is küszöbön áll.

KASSA, április 9. A csehszlovák kormány a hazatérés után újjáalakult. A miniszterelnöki tisztséget Firlinger tölti be, aki eddig moszkvai csehszlovák követ volt. A tárcák egyharmada a Kommunista Párt kezébe került, így többek között kommunista a belügy- és a közoktatásügyi miniszter is. A hadügyminiszteri tárcát Szvoboda tábornok a Vörös Hadsereg oldalán harcoló csehszlovák hadtest parancsnoka tölti be. Siroky Vilmos miniszterelnökhelyettes, a szlovák és magyar munkásság közös harcának ismert és becsült vezére. Vjaceszláv Kopecki propagandaminiszter, prágai egyetemi tanár pedig közismert magyarbarát érzelmeiről.

Brit kötelékek már csak tizenhat kilométerre vannak a Zuider-tótól s a tekintélyes erejű hollandiai német hadsereg felmorzsolása rövid idő kérdése. Kanadai csapatok átkeltek az Ems folyón s egyelőre közelről fenyegetik Emdent. Groeningen tüzéségi tűz alatt áll.

Amerikai kötelékek 32 kilométer mélyen behatoltak Braunschweig területére s elfoglalták Hameln és Hildesheimot.

A ruhri német terepszak egyre kisebbre zsugorodik. Amerikai csapatok már Essenben, Dortmundban és

Gelsenkirchenben harcolnak. A világ legnagyobb fegyvergyára, az esseni Krupp-művek megadta magát a szövetségeseknek. Az első amerikai hadsereg csapatai elfoglalták Göttingent, a harmadik pedig Neustadtot. Sőt már harminc kilométerrel túl haladtak rajta, míg a 7. amerikai hadsereg kötelékei Neustadtot vették birtokukba és betörték Schweinfurtba. Más kötelékek Pfortzheim elfoglalása után Stuttgartot közelítették meg. Patton élcsapatai már eltek 80 kilométerre vannak a csehszlovák határtól s Magdeburgot és Lipsét fenyegetik.

Csehszlovákia a Szovjetunió oldalán áll

— mondotta Benes Kassa

KASSA, április 9. A csehszlovák kormány a hazatérés után újjáalakult. A miniszterelnöki tisztséget Firlinger tölti be, aki eddig moszkvai csehszlovák követ volt. A tárcák egyharmada a Kommunista Párt kezébe került, így többek között kommunista a belügy- és a közoktatásügyi miniszter is. A hadügyminiszteri tárcát Szvoboda tábornok a Vörös Hadsereg oldalán harcoló csehszlovák hadtest parancsnoka tölti be. Siroky Vilmos miniszterelnökhelyettes, a szlovák és magyar munkásság közös harcának ismert és becsült vezére. Vjaceszláv Kopecki propagandaminiszter, prágai egyetemi tanár pedig közismert magyarbarát érzelmeiről.

Benés elnök nyilatkozatot adott az ország területére való visszatérése alkalmával, leszögezve, hogy a csehszlovák állam politikáját a Szovjetunióval való szoros együttműködés, valamint Angliával, az Amerikai Egyesült Államokkal és Franciaországgal való baráti viszony határozza meg. Csehszlovákia a Szovjetunió, a szláv népek és a demokráciák oldalán áll.

essünk talázkba és az igazságot folyó harcban ne kövessünk el igazságtalanságot.

Tudomásom szeriut sehol nem volt szó arról, hogy teljesen ártatlan emberek büntessenek. A megjelent rendelkezés, különösen a helyreigazítás után, csak olyanokat érintett, akik kisebb-nagyobb mértékben önként vagy utasításra mégis csak részt vettek a munkásság és a nemzetiségek üldözésében. Akik csak utasításra vettek részt és büniük nem súlyos, bizonyára nem is szenvednek büntetésük mértékén felül. De ne felejtjük el, hogy a háború folytán

hány ember, mekkora tömegek szenvednek teljesen ártatlanul. Az egész ország elvesztette szuverenitását, az egész ország viseli a jövőtétel terheit, bár a tömegek jórésze kifejezetten ellene volt a háborúnak és a háborus bűnöknek. Ehhez mérten igazán kevés az, amit olyanok szenvednek, akik bár kis mértékben, de bűnösök, vagy hibásak voltak. S ha egyéni túlzások, tévedések történnék, azokat helyre lehet hozni. Ha valamelyik intézmény hibát követ el, mulkapást vagy visszaélést ezzel kapcsolatban, hozzá a felelősek tudára, mert az ilyen hibákat senki nem helyesli és

védelmézi.

Ebben kerülnék azt, hogy szolidaritást vállaljunk azokkal, akiket ki kell küszöbölni a közéletből s ezáltal elveszítjük azt a hitelt, amit a magyar nép az elmúlt hónapokban a demokrácia minden mertékadó külső és belső fóruma előtt szerzett.

A bűnösök megbüntetésében ne lassunk nemzetiségi sérelmet.

Minél jobban megismerjük sorainkat, annál emeltbb foyel járhatunk s annál határozottabban igényelhetjük azokat a jogokat, amelyekre mint nemzet az országban és nemzetközi viszonylatban számot tartunk.

A textil munkások viharos gyűlésen követelték a sovinszták hűnhődését

Fegyünk a Szovjetunióból mint képzett szocialisták legnek hazatérni — mondta Veress Pál

KOLOZSVÁR, április 9. A Ruházati és Textilipari Szakszervezet munkásai vasárnap délután 3 órakor közgyűlést tartottak a Diákház nagytermében. A gyűlésen mintegy 1200 főnyi textilipari munkás jelent meg s a hatalmas terem zsúfolásig megtöltődött. A közgyűlésen megjelent Veress Pál is, a Szakszervezeti Tanács főtitkára.

A munkásság meleg ünnepléssel részesítette Szepesi Sándor elnököt, amikor szólásra emelkedett az ülést megnyitotta.

— Eppen azért, mert új feladatok, új célkitűzések előtt állunk — mondotta Szepesi Sándor — a mai közgyűlésnek rendkívül nagy jelentősége van. Célkitűzéseink megvalósítására nézve kezeskedünk a tény, hogy a munkásság felszarakozás, demokratikus vezetőség mellett. (Közbekiáltások: Ugy van! Helyes! taps). Magatartásunkra nézve pedig szigorú parancs a politikai kiállás és kiméletlen harc a sovinizmus, a nemzetellenes tevékenység ellen — fejezte be megnyitó beszédét Szepesi Sándor elnök.

A megnyitó után Rácz István, a Textilipari Szakszervezet titkára tartotta meg beszámolóját. Amikor a szónok a fasizmus aknamunkájáról beszélt, a munkásság erősen tüntetett a rendbontók ellen és népbírói felállítását kérte. Beszéde további részében a bértárgyalások s a szociális tevékenység eredményéről, a közellátás javításáról, valamint közművelődési ténykedéséről számolt be.

— Ami pedig az itt élő népek megbékélését illeti — mondotta —, mi is, ruházati és textilipari munkások, szívvvel, lélekkel és teljes erőnkkel szolgáljuk a román — magyar megbékélést (viharos taps). Népuralomról kell beszélni és nem román vagy magyar uralomról (Helyes, helyes! — kiáltják többször). Hosszas taps). Társadalmi vonatkozásban pedig kötelességünk küzdeni a feketézők ellen. Számunkra nemzetiesség — fejezte be beszédét Rácz István. (Közbekiáltások: Le velük! Akasztófára velük!)

Dankó Károly az ifjúmunkásokhoz szólott és felszólította őket, hogy tanuljanak, képezzék magukat, hogy a vezetéshez új erőket adhassanak. Benke Béláné a női munkások nevében szólalt fel. Vázolta a szakszervezet nőtagjainak — bölcsődék felállításán át — a falu iránt való kötelességeit. Ezután Németh István tartotta meg pénztárosi beszámolóját.

A Szakszervezeti Tanács üdvözlését Veress Pál főtitkár tolmácsolta.

Szavakkal nem lehet legyőzni a fasizmust

— A mindörökké gyűlölt fasizmus már nem sokáig tartja magát — Németország összeomlik (hosszas taps). A deportáltak, az elhurcoltak, a foglyok mind, mind a fasizmus áldozatai. Minket is ellenségnek néztek azokon át, akik Ukrajnában a Vörös Hadsereg ellen harcoltak. Mégis hisszük, sőt biztosak vagyunk afelől, hogy az ott lévő foglyaink nem nyomorékokként, hanem egészségesen, mint képzett szocialisták fogtak és sokat hallott emberekként meg a mozgalom élére állnak. Szenvetünk, áldozunk a boldogabb jövőért! (Egy közbeszó: Minden áldozatot megéri).

— Nem elég — folytatta beszédét Veress Pál —, ha csupán azok gyűlölik a fasizmust és harcolnak ellene, akik bőrükön érezték a fasizmus ostoresapáit, hanem mindenki érezze annak átkos voltát. Ezt az érzést kell bevinni a gyárakba, a műhelyekbe s ezt így be a csecsemő is az anyatejjel, mert milliók fájdalma és

könnye szárad ezek lelkén. Szavakkal nem lehet legyőzni a fasizmust. Nektek is, textil munkások, kötelességetek megmutatni osztályharcos nívóváltókat. (Hosszas taps, sokan felállva tapsolnak.) A munkásifjúság pedig legyen részen, hogy ne rakhasson fészket közötünk ismét a háború gondolata! (Közbekiáltás: Vállaljuk a rákváros feladatát!) Elítéljük azokat az egyetemi ifjakat, akik nem akartak résztvenni a deportáltakért való gyűjtésben s nem ültek zsidókkal egy padba. Ezek az új háború előkészítői. (A hallgatóság a hűnös diákok kitisztogatását követeli.) Minket nem hat meg senki könnye! Bűnhődjön és pusztuljon mindenki, aki hitang, nehogy holnap kemény munkával felépítjük a szabad népek szabad társadalmát, de addig is — gyűlöld a fasizmust! — fejezte be nagyhatású beszédét Veress Pál. Beszéde befejezése után a

munkásság sokáig felállva tapsolt és éltette a népek szabadságát.

Ezután a közgyűlés megválasztotta a textilipari és ruházati munkások szakszervezetének közös új vezetőségét. Elnök Szepesi Sándor, alelnök Szutor Béláné, titkár Rácz István, helyettes titkár Foszty István, Dankó Károly, jegyző Bortnyák Ferenc, jegyző helyettese Dósa Béla, pénztáros Németh István, pénztáros helyettesei Németh Istvánné, Szakács Emma, Bodor Ferenciné. Az ellenőrző bizottság tagjai: Benke Béláné, Halász József, Huszár Antal, Baku Jánosné, Payer Imre. Könyvtáros Fazekas András, Marosi Béláné. Vezetőségi póttagok: Vincze Ferenc, Veiczal Kálmán, Vincze Ferenc, Ficzor Ella, Sorosán Teréz, Zsidó Eszter, Bayer Sorozs, Bolya Jánosné és Póka János.

Az új vezetőség megválasztása után a szakszervezet énekkara elénekelt az internacionálét.

HONFOGLALÁS

Ragyog a föld és óriás léptekkel jő fel a nap.

A földöntúli ragyogás között most indul a varázs; indulnak népi hadak.

Ragyogva moccan az eke s nem másnak földjébe szánt.

Új törvények új szövege, új szívek új karéneke zendül az egek iránt.

Nagy Antal s Dózsa vére veri a fürgé kaszát.

Nem egyenesre! Most neki más zsákmány kell — megérheti munkával is igazát!

Most már az övé, ami nő, most neki terem a rög.

Ragyogj hát, lelked nőttető, teremő tavaszi idő, ragyogj és maradj örök!

SZEMLER FERENC

Törvényesítik a kolozsvári földosztást

A földosztási munkálatokat továbbra is egyetértésben irányítja a Magyar Népi Szövetség és a Frontul Plugarilor

KOLOZSVÁR, április 9. A Groza-kormány március 25-iki földreformtörvénye lehetővé tette, hogy azokat a földosztási munkálatokat, amelyek az Eszakerdély földműves lakossága a Magyar Népi Szövetség és a Frontul Plugarilor irányítása alatt már a földreformtörvény megjelenése előtt megkezdett, most törvényerőre emeljenek és a törvényrendelések szerint folytatódjanak tovább. Tekintettel a tavasz korai beköszöntésére, a földosztási munkálatok befejezése sűrűgőssé vált. Ezért hivatott a polgármesteri hivatal közgyűlése a földosztási munkálatok megkezdését a földosztás még hátrahagyott kérdéseit. A földművelők alakuló gyűlésén a Magyar Népi Szövetséget Fodor Pataky Adám, az Ekések Frontját Mezős Kovács Gyula képviselték. A gyűlésen Fodor Pataky Adám, a Magyar Népi Szövetség kiküldöttje javasolta, hogy az eddigi földosztást hagyják jóvá és csak abban az esetben eszközölnék módosítást, ha az a földreform törvény szellemében megli-

vánja. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta, majd tizenöttagú bizottságot választott magyar és román felvételű tagokból a munkálatok gyors elvégzésére. A korai tavaszra való tekintettel a tavaszi szántás idejében való megkezdése végett a bizottság elhatározta, hogy a földosztást eszterótkig, április 12-ig befejezi.

Az eszteróti jövő vasárnap újra összeül, hogy a földosztási munkálatokból kifolyó eszteróti panaszokat mind a földbirtokosok, mind a földművelők részéről felülvizsgálja és a földosztást véglegesíti. Az eszteróti panaszhoz kell eljuttatni szombaton, április 14-ig. A földművelők alakuló gyűlésük alkalmával táviratban üdvözölték Groza Péter miniszterelnököt a távirat szövege a következő: „A földosztási alakuló gyűlésünk szeretettel köszönti Önt és kormányát. Teljes bizalmunkról biztosíthatjuk. Éljen az erdélyi népeket jogába helyező Groza-kormány!”

UJ SZELLEMI

Megnyit a kolozsvári képzőművészek kiállítása

KOLOZSVÁR, április 9. Vasárnap délután számos érdeklődő jelenlétében Telia Livius dr. román nyelven nyitotta meg a kolozsvári hivatalos képzőművészek csoportjának kiállítását. Bevezető szavaiban a művészet hivatására és ma jelentőségére hívta fel a jelenlevők figyelmét s a közönség támogatásának fontosságát hangsúlyozta.

Utána László Gyula dr. egyetemi tanár a kiállítás anyagát ismertette magyar nyelven. A kiállítás rendkívül tanulságos, mert keresztmetszetét kapjuk benne az utolsó száz év művészi törekvéseinek.

A román rádió magyar műsorát pénteken közvetítik

BUKAREST, április 9. A romániai rádiónál működő magyar műsorszolgálat nem csütörtökön, hanem pénteken este 8 óra 10 perctől 9 óráig közvetít.

A melléklet szíve

A kolozsvári néprendőrség erkölcstörténeti osztályának vezetője 800 p. ngót adott át szerkesztőségünknek a deportáltak megsegítésére: az összeget a kolozsvári nyelvtanár beállította észtelen mögött ne keressünk ezáltal semmi érzélgős romantikát, felejtjük el, milyen kereset számlánkba ösztöng, s ne jusson eszünkbe feltételezni, hogy a társadalom „kiszármítottjaként” emlékeztet leányok tan rossz lelkiismeretükön igyekeztek ez adakozással könnyíteni —, utóvégre ha valakik, ők igazán nem vettek részt a deportálás emberellenes műveletében!

Egyszerűen az emberi szívet vegyük egy pillanatra tenyerünkre, a szívet, mely a vöröslámpás sikkátorokban úgy látszik néha jobban érez föl emberi tragédiákra, mint a p. rnázott ajtós bankokban, vagy a platanos villasorokban.

A gabonabeszolgáltatás elmulasztása súlyos következményekkel jár

KOLOZSVÁR, április 9. A város közelemből ügyszerűsége a következő hirdetményt adta ki:

HIRDETMÉNY

Kolozsvár város Közelemből Hivatala felhívja a Vörös Hadsereg részére gabonabeszolgáltatásra kötelezett termelők figyelmét, hogy a besolgáltatás határidejét 1945 március hó 31. napjával lejárta.

Ennek ellenére igen sok termelő, nem értve meg a cél fontosságát, nem tett eleget a megállapított besolgáltatási kötelezettségének (10 kg. kataszteri kötelezettségként).

Ennek azonban — most, amikor a Vörös Hadsereg végleges és gyors győzelmét minden eszközzel elő kell segítenünk — igen súlyos következményekkel jár.

Ezért ismétlen felhívja a hivatal a késlekedőket, hogy a hátrahagyott gabonamennyiséget a legsürgősebben, de legkésőbb folyó hó 12-ig a Gyufagyár-utcai Bakktelepen szolgáltatassák be.

Magyar jogvédő iroda Kolozsvárt

KOLOZSVÁR, április 9. A Romániai Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozs megyei titkársága közli, hogy Szabadság ter 5 szám alatt az emeleten (a volt „Erdélyi” helyiségekben) jogvédő irodát állított fel, ahol kétfelkőnaponként délelőtt 11—1 és délután 4—6 óra között hivatalos szolgálatot tart.

A jogvédő iroda feladata meghallgatni és tanácsokat látni el mindazokat, akik panaszuk orvoslásában a Magyar Népi Szövetség segítségével kívánják igénybe venni. A Magyar Népi Szövetség titkársága ezúton hívja fel a közönséget, hogy esetleges panaszukkal ezután ehhez az irodához forduljanak.

Közös értekezleten vitatta meg kérdéseit Kolozs megye magyar ifjusága

Erdély szabadságharcos története rácsafol minden sovíniszta uszításra

KOLOZSVAR, április 9. A Magyar Népi Szövetség kolozs megyei ifjusági tagozata vasárnap délelőtti konferenciát tartott a Farkas-utcai székház előadótermében. A nagy lelkesedést kiváltó gyűlésen a városi ifjuniókakon kívül jelen voltak a hóstáti földészifjak és lányok s a kalotaszegi falvak földművesifjai és leányai is tanítóikkal együtt. A népek testvérisége szellemében lezajlott nagygyűlésen nagyjelentőségű határozatokat hoztak a romániai magyar ifjuság jövőjére vonatkozóan. Erős fogadalom csendült ki a felszólalók hangjából arra, hogy az ifjuság kiveti lelkéből a mult bűnös tanításait és egymást megértve, közösen harcol a sovíniszta uszítók ellen, akik még ma is az ifjuság szétválasztásán mesterkednek.

Bartha László ifjusági titkár megnyitja után Bérczy József, a tanuló ifjuság népszerű tanfelügyelője tartott értékes előadást Mezei Lajos, a Magyar Népi Szövetség titkára, a brassói magyar fiatalok üdvözlését tolmácsolta, akik sok szenvedés után most már elnyerték szabadságukat. Cerban Mihail a román ifjuság üdvözlését hozta el, kifejtve a román és magyar ifjuság testvériségének szükségességét. A földműves ifjuság nevében Gál István mondott lelkes beszédet, Gombos Mihály a munkásifjuság üdvözlését hozta, a diákok nevében pedig Szilágyi Albert beszélt.

A gyűlés résztvevőinek általános érdeklődése közben Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség ügyvezető elnöke egyórás előadást tartott Er-

dély népeinek közös szabadságtörténetéről, megcáfolván mindazokat a sovíniszta beállításokat, amelyek Erdély történetéből más ittlakó nép ellen akarnak tőkét kovácsolni.

A hozzászólások során Paló Ernő, Bódis Sándor, Máté Zoltán, Szabó Dező, Pusztai Ferenc, Székely Mihály, Orbán János, Tompa János és Dombi András szólottak hozzá az ifjuság kérdéséhez.

A beszédek és termékeny felszólalások vége tével határozati javaslatot olvastak fel az ifjuság tennivalóiról. A Vörös Hadsereg, Szta in marsall és az ifjuság egyégitájának éltetése után a gyűlés boldog mámorban oszlott szét.

A konferencia részleteivel holnapi számunkban foglalkozunk.

Szabad szó

Császár Bálint a sötétben bujkáló

Csodálkozással vegyes felháborodással olvastuk az Erdély 1945 április 5-i számában megjelent, Császár Bálint városi aljegyző aláírásával ellátott cikket a zsidókérdés árnyoldairól. A cikk tartalma miatt felháborító, míg csodálkozásunk oka az, hogy a Szociáldemokrata Párt lapjában ilyen cikkek megjelenhetnek.

Császár Bálint ur sem többel, sem kevesebbel nem vádolja a Demokrata Zsidó Népközösség vezetőségét, mint hogy egyoldaluan nézi a kérdéseket, hogy a háboru előtti s méginkább a háboru alatti régi beteg szervezet akarja visszaállítani s hogy a régebbi igazságtalanságokat újabb igazságtalanságok elkövetésével tetézi.

Császár Bálint ur szerint a kapitalizmust — szigorú statisztikai alapon — 70-80 százalékban ugyan nem a zsidóság, de zsidók képviselték, holott a zsidóság a lakosságnak csak elenyészően kis percentjét jelentette.

Honnan veszi Császár ur ezeket a statisztikai adatokat? A nyilas propaganda statisztikai adatai ma is érvényesek? A fiatal demokratikus közigazgatás még nem tudta pontosan megállapítani, hány lakosa van Kolozsvarnak, azt sem tudja, hány nyilas bujkál a városban, de Császár aljegyző urnak már volt ideje statisztikát összeállítani arról, hogy nálunk a kapitalizmus 80 százaléka „zsidó kapitalizmus.”

Másik megállapítása városi aljegyző urunknak, hogy a zsidóság köréből vett értesülései szerint szomorúan valószínű, hogy a deportált zsidóság jórésze elpusztult. Nos, tudja meg Császár ur és az Erdély szerkesztősége, hogy ha szomorú és valószínű is a zsidóság többségének elpusztulása, a mi szomorúságunk még nem ért olyan hamar véget, hogy az elhurcolt zsidóság javarészeének becsületes munkával szerzett vagyona fölött már örökösödési perbe lépünk. Egyénenként Népközösségünk minden tagja remélheti és kell remélnie övéi visszatérését. (Zárójelben megjegyezzük, hogy a demokratikus sajtónak inkább a remény fölélesztése volna kötelessége, mint az „Erdély”-ben megjelenő cikksorozatok.) Azt is tudja meg mindenki, hogy a Zsidó Népközösség vezetőségében szép számmal foglalnak helyet olyan emberek, akik az aljegyző ur részéről körítésnek használt eszmékért veréseket kaptak, börtönben szenvedtek és súlyos sebesüléseket szenvedtek még abban az időben, amikor sok újdonsült prófétaja a dekadentikus eszméknek, aki ma minket uton-útfélen leckéztetni akar, még kényelmes karosszékben élvezte a fasizmus előnyeit.

De menjünk tovább. Ha „szigorú statisztikai alapon a kapitalizmus 70-80 százalékát zsidók képviselték”, akkor jogos volt a zsidók elhurcolása és kivégzése, hiszen ha ők képviselik a kapitalizmus 80 százalékát, akkor ők maguk 99 százalékban azok. Tehát igazuk van a nyilas diákoknak, akik visszautasították a deportáltak segélyakciójában való részvételüket és röpcédulákat osztogattak, amelyen egy zsidó képe (valószínűleg az a bizo-

reakciónak nyújtott segédkezet

nyos máramarosi Icig Slojmé, akit az „Erdély”-ben Lakatos István cikke említett) van ábrázolva e felirással: „Ne adjatok a zsidóknak!”

Hogy adnának, amikor a Szociáldemokrata Párt lapja szerint nem adni kell a deportáltaknak, hanem venni kell tőlük! Mit várunk mi a nyilas propagandával megmérgezett kisdiaától, ha a Szociáldemokrata Párt vezetői fajbosszuról irnak? Mit várunk a tudatlan tömegektől, ha vezetőik a zsidókat és vezetőiket ma is anyagiassággal, tökekonzentrációval vádolják? Ha a zsidókat, akiket a fasizmus elhurcolt, már halottaknak nyilvánítják és vagyonukat, mint a háborus bűnösök szerzeményét akarják elosztani?

Nem gondolja Császár ur, hogy egy kicsit korai ez a hullarablás? Hogy esetleg a halott még él? Nem gondolja, hogy a magántulajdonból a kollektivizmusba való forradalmi ugrást, amelyet az eddigi evolúciós elmélet helyébe oly buzgón alkalmazni akar, nem gondolja Császár ur, hogy ezt nem a „80 százalékos zsidó kapitalizmus”-on kell kezdeni, azokon, akik a halál torkából alig hogy megmenekültek, hanem a többi husz százalékon, azokon a kapitalistákon, akik hirtak a liberálisizmus és a fasizmus, és hirtak a demokrácia uralkodása idején?

Városi aljegyzői és statisztikai szakértői mivoltában nem gondolja Császár ur, hogy jó szolgálatot tett volna a demokráciának, ha a deportáltak hetében förmedvénye helyett ilyesmit irt volna: „A Rákóczi-ut s szám alatt van Y fasiszta háza, javasolom annak kisajátítását a deportáltak, vagyis a százezerszáma elhurcolt zsidó ninesztelenek, suszterek, szabók, tanítók, alkalmazottak, becsületes kereskedők (mert ilyenek is voltak a zsidók között), varrónók, masamód-

lányok, gyári munkásnők, tisztviselők, segédek, inasok, munkanélküliek, hatgyermekes özvegyek és apátlan árva részére?”

De helyett a demokrácia bő köpenyegébe burkolva, a fajelmélet mérgezett nyilat döfi a közvélemény hátába, mondván:

„Az elsőfoku iparhatóság az ismeretlen helyen tartózkodó iparosok és kereskedők között megkülönböztetést tesz aszerint, hogy az illető keresztény-e vagy zsidó. Az ittmaradt törvényes hozzátartozó ideiglenesen tovább vezetheti az üzletet vagy üzemet. De törvényes hozzátartozónak keresztény esetében csak feleség és gyermek számít, zsidó esetében házastárs, fel- és lemenő, sőt az oldalági rokonok is. Ez nem faji alapon való előnynyújtás? Ez nem határozottan fasiszta megkülönböztetés és nem elvetendő?”

A statisztika adataihoz szigorúan ragaszkodó aljegyző ur elfelejtett egy statisztikai tény, azt, hogy a távollévő keresztény ember vagyonát azért kell közvetlen családtagra bízni, mert az illetőnek egész családja itthon van, viszont a zsidó vagyonát azért kell az unokatestvér kezelésébe adni, mert egyelőre az ötven tagu családból csak ő került haza!

Császár urnak fáj, hogy egy néhány népközösségi tagunk három év munkaszolgálat után hazatérve az ukránai aknamezőkről és a lengyelországi kivégzőtáborokból, minden régi jogát és vagyonát visszakapta? De nem fáj neki az, hogy vannak, akik a hatéves háboruban egy napig sem voltak katonák, még egy heti munkaszolgálatra sem jelentkeztek, élvezték és élvezik a fasiszta rezsim nyújtotta gazdasági előnyöket? Ezekről miért nem ír?

Tehát feltesszük a kérdést: Szabad-e ma is különbséget tenni zsidó és nem-zsidó kapitalista között? Szabad-e a faj-

Egyetlen ügyvéd sem vállalta Aneckstein védelmét

KOLOZSVAR, április 9. A törvényszék Nagy József-tanácsa hétfőn reggel folytatta Aneckstein Gyula dr. bűnyének tárgyalását. A Belga-Román textilgyár munkásnyuzó igazgatójának ügyvédjét, Rebreanu Petrut időközben internálták s miután egy helybeii ügyvéd sem vállalta a védelmet, Aneckstein védő nélkül maradt. A bíróság hivatalból rendelte ki Abrudbányai Géza dr.-t védőnek, Abrudbányai tiltakozott, betegségére hivatkozott, majd arra, hogy lefogásával ellenkezik az a tény, hogy Aneckstein védelmét ellássa.

A kihallgatott tanuk vallomása alapján egyre erősebben kovácsolódik és bővül a vád Aneckstein ellen. Spitzer Victor ügyész keresztkérdései kiderítették azt is, hogy Aneckstein kész akaratlan vonta el az árut a fogyasztóktól, nyersanyagot nem szerzett be és ezáltal tudatosan le akarta állítani a gyárat. Ennek eredménye az lett volna, hogy a munkások az utcára kerülnek.

A gyár bizalmiainak vallomásából kitűnik, hogy a másik vádlott, Miskovszky József cégvezető is áldozata Aneckstein „zenialitásának”. Miskovszky hívta fel a bizalmiak és így a Szaktanács figyelmét is az igazgató üzemleire, kérve segítségüket. Miskovszkyt lelővéssel, a bizalmiakat, a gyár több munkását és tisztviselőjét pedig internálással fenyegette meg a mindenható Aneckstein.

Lapzártakor a tanuk kihallgatása még tart.

elmélet mérget demokratikus szölamokba csomagolva büntetlenül terjeszteni? Szabad a zsidók gazdasági világuralmáról szóló vádat tovább kovácsolni? Szabad a vagyonok államosítását Hitler áldozatainak vagyonánál kezdeni, mielőtt a háborus bűnösök és a háboru haszonélvezőinek vagyonát el nem koboztuk? És szabad városi aljegyzői minőségben aláírni a demokratikus intézmények hitelét, fasizmussal vádolni az elsőfoku iparhatóságot?

Ha nem tévedünk — és ezt jogunkban áll feltételezni, nem azért, mert zsidóknak születünk, hanem mert gyermekkorunk óta öntudatos harcosai vagyunk a munkásmozgalomnak, jóllehet nem voltunk sem a Népszava előfizetői, sem a Szociáldemokrata Párt tagjai — megállapítjuk, hogy Császár Bálint cikke fasiszta-sovíniszta, illetve antiszemita uszítás.

1. Egy sajtóértekezlet összehívását, az Országos Demokrata Arcvonal észak-erdélyi végrehajtó bizottságának részvételével, határozott irányelvek lefektetésére a sajtó részére a zsidóságban és általában a népek közötti viszonyban felmerülő problémáknak a közös célt szolgáló módon való vitatásához.

2. Császár Bálint városi aljegyző felelősségre vonását, mert a zsidóság vezetőségét rágalmozta s a demokratikus közigazgatást fasizmussal vádolja. Követeljük felelősségrevonását azért is, mert a fasiszta rendszer részéről propagált hamis adatok alapján irt cikkével a népek közötti széthuzást szolgálta és a sötétben bujkáló reakciónak nyújtott segédkezet.

Az észak-erdélyi Demorkata Zsidó Népközösség nevében

Einhorn Emil

FELHÍVÁSOK

Orvosok és orvostanhallgatók figyelmébe! Az Erdélyi Muzeum Egyesület orvostudományi szakosztálya április 12-én, csütörtökön a Belgyógyászati Klinika (Mikó-utca 3) előadótermében tudományos szakszűlést tart, melyre az érdeklődő orvosokat és orvostanhallgatókat meghívja. Üléselnök Klimkó Dezső dr. Tárgysorozat: Bemutatás: Pápai Zoltán dr. (sebészeti klinika): „Diverticulitis által okozott bélelzáródás”. Előadás: 1. Haynal Imre dr. (belgyógyászati klinika): „A Morbus Banti-kérdésről”. 2. Kelemen László dr., Ludányi György dr. és Obál Ferenc dr. (belgyógyászati klinika és Élettani Intézet): „Intraduodenális sósavinjekció hatása a reticulo-endothelialis rendszer festékhalmozó működésére”.

Arverési hirdetemény. Körösfeketető község előjárósága közhírré teszi, hogy 1945 április hó 18-án délelőtti 8 órakor a község házában nyilvános szóbeli árverésen eladásra kerül 1500 erdei méter (100x130x130) tűzifa. Árverési feltételek megtekintelők a község házában. Körösfeketető, április 6. Az előjáróság. 5810

Az asztalos szakosztály és a rökön szakmák fontos ügyben április 10-én délután 5 órakor gyűlést tart. Kérjük a pontos megjelenést. A vezetőség. 5947

Zsidó szülők figyelmébe! Az orthodox izraelita hitközség felhívja azokat a szülőket, akik a vasárnap tartott szülői értekezleten nem vettek részt, hogy április 8 és 13 között, bármelyik napon délután 3-4 óra között jelenjenek meg az Eötvös-utca 12 alatt.

Meghívó. A Celluloidárnyár Részvénnytársaság Kolozsvar, Hosszu utca 35 szám 1945. évi április hó 17-én délután 6 órakor a válatat irodájában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a r szvényeseket ezuton meghívja. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása. 2. Adminisztrateur delegat megválasztása. 3. Es ileges indítványok. A részvények a közz. ülés napja előtt a társaság pénztárában helyezendők letéthe. Arra az esetre, ha e rendkívüli közgyűlés nem volna határozatképes, ugy a második közgyűlés 1945. évi április hó 26-án délután 6 órára ugyanezzel a tárgysorozattal és ugyanezzel a helyre már most meghívjuk, amely a letett részvények számára való tekintet nélkül határozni fog. Kolozsvar, 1945. évi április hó 6-án. Az igazgatóság.

Kállay Miklóst meggyilkolták a hitleristák

A sopronkőhidai rabkórházban végeztek a volt magyar miniszterelnökkel

BUDAPEST, április 9. A felszabadult Dunántúlról érkezett az a hír, hogy Hitler és Szálasi pribékjei Sopronkőhidán még az év elején meggyilkolták Kállay Miklós volt magyar miniszterelnököt.

Ismeretes, hogy Kállay Miklós múlt év márciusában a németek bevonulásakor a török követségre menekült. Szálasiék uralomra jutása után a nyilasok „külügyminisztere”, Kemény Gábor báró jegyzékét intézett a török követséghez, hogy szolgáltatassa ki Kállayt, ellenkező esetben fegyveres nyilasok behatolnak az épületbe. Néhány nap múlva a nyilas külügyminiszter azzal fenyegetőzött, hogy lövetni fogja a követséget. Később azzal a mesével, hogy a Kállay-családdal megállapodást kötöttek, félrevezették a török követséget s ez kiadta Kállay Miklóst.

Kállayt a Margit-körúti feyházba vitték, ahol bátyja és sógora egyszerű meglátogatták. Kezét azonban nem foghattak velük, mert őrök attól tartottak, hogy mérget csempésznek be hozzá. A súlyos beteg Kállay Miklóst később a sopronkőhidai rabkórházba szállították, ahol németek váltották fel a fegyőröket. Az őrség kicserélését követő napon a náci Kállayt és fogolytársait lemészárolták.

Kállay meggyilkolásához a budapesti Szabadság megjegyzéseket tűz s többek között megállapítja az alábbiakat:

„Ugylátszik, az ellenforradalom felfalja saját gyermekeit. Kállay, a népellenes reakciónak, a szegedi „ellenforradalom” politikájának tipikus képviselője volt. Annak a politikának reprezentánsa, amely Magyarországot Gömbösön—Imrédyen—Bárdossyn keresztül végzetes következetességgel Hitler zsoldájába vezette. Mikor Kállay 1942-ben a kormányt átvette, két malomkő között vergődött: az egyik oldalon a saját maga dajkálta-nevelte fasiszták, hivatásos néme-bérencek, a „belső bitangok” mozgalma rontott neki, hogy kivesse a hatalomból. Sok minden forgott kockán. Nemcsak az ország veszendő függetlensége, hanem léte is. Kállay félt tőlük, mert akkor már látta, hogy Németország a háborút elvesztette, tudta, hogy országa csatlós-szerepe katasztrófával fenyeget. De mint „szegedi” reakciós, még jobban félt a néptől, attól a mozgalmától, mely az országot ki akarta segíteni Hitler zsoldájából és a szabagságszerető népek oldalára kívánta állítani.

A Kommunista Párt által vezetett antifasiszta mozgalom tele nem egyszer harsogta fogvacogva: „Többé nem lesz tizenyolc, nem lesz többé forradalom!” A nyilasoktól szorongatva, demokratikus átalakulástól rettegve, Kállay politikája kimerült Keresztes Fischer receptjében: hogy jobbra csúszott, balra ütött. De ez a hírhedt „hintapolitika” természetesen jót nem hozhatott. A nyilas hűzárúok, a „belső bitangok” megerősödtek, az ország függetlenségét egyre jobban aláaknázták, náci vitalusságában mind mélyebbre süllyedt a a nemzet.

Sorsszerűen jött 1944 március 19-ike, mikor Hitler fegyveres banditái a nyilasokkal összetársa megsejlték Magyarországot. És sorszerűen jutottak el október tizenötödikehez, mikor Magyarország végleg Hitler zsoldájába lett. Kállay sorsán keresztül amely

emberileg tragikus, láthatjuk azt a sorsot, amelyet a náci és cseledek, a nyilas kannibálok magának Magyarországnak szántak. De bárhogy menekülnek is előle

Hol vannak Szálasiék?

BUDAPEST, április 9. (Munkatársunk levélbéli jelentése). Az orosz csapatok villámgyors dunántúli előnyomulása nem érte váratlanul az ottani népet. Alig hagyták el a német csapatok és a Szálasi-brigantik az egyes községeket, mindenütt azonnal megalakultak a Nemzeti Bizottságok. Az előrenyomuló orosz katonák nem győzték a lakosság panaszait hallgatni. Valamennyien arról szóltak, hogy a németek és a Szálasi-katonák milyen pusztításokat vittek végbe az egykor virágzó Dunántúli gazdag községeiben.

A német politikai hivatalnokok és Szálasi-féle „miniszteriumok” tisztviselői már három héttel ezelőtt jobbnak látták nyugatra távozni s minden megmozdíthatót magukkal vittek. A Dunántul legtöbb villamoserőműtelepét leszerelték, vagy úgy megrongálták, hogy helyreállításuk hosszú hónapok munkáját igényli. Elvittek minden pénzt és felelték minden élelmiszert.

A Szálasi-kormány tagjai között állandó volt a civakodás. A nyilasok és Imrédy—Rajnissek között épületes jelenetek játszódtak le, töb-

a nyilasok, ez a sors nem a magyar népen, hanem rajtuk teljesedik be.”

A szabadság cikkéhez nincs mit hozzáfűznünk.

ben közülük ugyanis svájci beutazási vizumot szereztek, de erről minisztertársaikat elfelejtették tájékoztatni.

Szálasi bábukormányja Sopronból az osztrák Payerbach-Reichenauba költözött, de ide már csak a legbizalmasabb párthivek mehettek el. Szálasi ismeretlen helyen tartózkodik.

A nyilasok körében igen nagy elkeseredést váltott ki az a körülmény, hogy igen sok, különösen az idősebb korosztályba tartozó magyar katonát és tisztviselőt nem engedtek át az osztrák határon. Ezért többen öngyilkosságot követtek el.

Milólay István és az Új Magyar-ság társasága jelenleg Grácban székel. Az Új Magyarország Kőszegen jelent meg egy ideig. A budapesti Centrum-nyomda elszállított gépein állították elő, de a menekülés nagy sielségében a nyomdát Kőszegről már nem tudták tovább vinni.

Az orosz csapatok dunántúli előretörése után ott is megindul az élet és Magyarországnak ez a sokat szenvedett része is elindul a demokrácia jobb korszaka felé.

A gyűlölet értelme

A Néprédelmi Egyesület fasisztaellenes nagygyűléséről

KOLOZSVAR, április 9. A Néprédelmi Egyesület jól fogta fel hivatását, amikor a deportáltak hetét fasisztaellenes nagygyűléssel akarta bezárni. Szándékának kivételére azonban hiba csúszott, mert a megrendezett gyűlésnek éppen nem volt mondható, hiszen alig toborzódtott össze egy gyenge félházi közönség a Művelődés Házában, hogy meghallgassa Nagy István előadását és a hazatért deportáltak vádjait. Ez a mulasztás főképpen a Néprédelmi Egyesületet terheli, mert nem fejtett ki idejében és elegendő propagandát, amely arányban lett volna a kitűzött cél jelentőségével. Eppen azért nem magáról a gyűlésről számolunk be, hanem a benne érvényre jutott elgondolást akarjuk egy-két gondolattal továbbfűzni.

Beszédet hallottunk a fasizmusról és hazatért deportáltakat láttunk, akiknek a legközönyösebb szavuk is, de pusztán megjelenésük is vád. Egyikük példaként — szép fiatal nő — mankóra támaszkodva vonzolta a hallgatóság elé megcsontított testét, melyről egy SS-legény roncsoló dum-dum golyója szakította le a jobb lábát, amikor a szerencsétlen nő szót akart váltani a szomszédos haláltáborban sínylődő nővérel. . . Nem lehet eléggé szörnyűlködni a gyáladzat rémtitkú érzésével, ha elgondoljuk, hogy a fasizmus bestiája, amely annak az SS-terrorfiának a golyóját elindította, még mindig ott lappang soraink között, még mindig jelentkezik a cselekedetekben és a szavakban még ott is, ahonnan a Vörös Hadsereg már elűldözte a fasizmus haderejét.

Az a gyűlölet, amivel a fasizmus sötétítette az emberek értelmét és akarát, még mindig fel-felüti a fejét, hol nemzeti sérelmek kihangsúlyozásával, hol lappangó antiszemita megnyilatkozások formájában. Nem egy, de talán száz antifasiszta gyűlés sem volna elegendő, hogy a fasizmus maradványait teljesen kiirtsa az emberek lelkéből. Aki csak egy kicsit is megundorodott attól az áltálmia adáz gyűlölettel az emberi méltóságunkat bemocskoló fasizmust.

Gyűlölet kell, amely nem tűr kegyelmet s attól sem torpan meg, ha a fasiszták kiirtásával saját fajtánkba vágunk. Csakis ez a könyörtelen gyűlölet teszi lehetővé, hogy épen jussunk el abba a jövő társadalomba, amelyből el fog tűnni a gyűlölet, mert nem lesz több oka és nem lesz több szükség rá.

DERZSI SÁNDOR

Voitec kultuszminiszter négyszázmillió lejűt utalt ki a magyar tanszemélyzet visszamenőleges fizetésére

Elismerték az önálló magyar tankerületet

KOLOZSVAR, április 9. Hadházi Sándor, az eszakerdélyi magyar tankerület főigazgatója s Nagy Géza tanár, a tanügyi szakszervezet titkára a napokban érkezett haza bukaresti útjáról. Eszakerdély magyar tanügyi vezetőségének ez volt első hivatalos érintkezése Groza minisztereinek kormányával, vagyis azzal a szellemmel, melynek egész s áramlata tisztító szülő módjára jött át magát egész Romániára.

A magyar kudarcaikat mindenütt a legnagyobb szív-lyességgel és baráti jóindulattal fogadták. Targyalásuk Voitec közoktatásügyi és Vladescu-Racoasa nemzetiségi miniszterrel mindvégig a megértés, a teljes demokrácia szellemében folytak.

E tárgyalások eredményeképpen a román kultuszminisztérium elismerte a magyar iskolák nyilvánossági jogát, a magyar tanszemélyzetnek négyszázmillió lej azonnali kiutalásával éppenúgy megadta az anyagi segítséget — január 1-ig visszamenőleges — mint a románoknak. Április 1-től pedig megtörténik a magyar tanszemélyzet teljesjogú beborolása: a romániai tanügyi fizetési kategóriákba, s az állam rendszeresen fogja kiutalni a megállapított fizetéseket. A kolozsvári magyar tankerületi főigazgatóság jelenleg lázas munkával éppen e beborolások elkészítésén dolgozik, hogy jóváhagyás végett idejében be-nyújthassák a kultuszminisztériumba. Hadházi Sándor főigazgató és

Nagy Géza tanár szombaton délután rendkívüli értekezleten tájékoztatta a Magyar Népi Szövetség kolozsvári intézőbizottságát a bukaresti tárgyalások gyönyörű eredményéről.

LÉGUJABB

Vörös és osztrák zászló-erdővel fogadja Ausztria népe a szovjet hadsereget

MOSZKVA, április 9. (Rádió.) A szovjet kormány nyilatkozatot adott ki Ausztria kérdésével kapcsolatban. A nyilatkozat megállapítja, hogy a Vörös Hadsereg a hitlerizmust szétzúzva és üldözve lépett Ausztria földjére és ostromolja most Bécsét. Az osztrák nép lelkesedéssel üdvözli a német náci jármából felszabadító Vörös Hadsereget. A nyilatkozat ünnepelesen leszögezi, hogy a szovjetkormányoknak nincsenek területi igényei Ausztriával szemben és nem óhajlja megváltoztatni az ország társadalmi rendjét, hanem a szövetséges nagyhatalmak moszkvai deklarációjának megfelelően segítségére akar sietni az osztrák népnek a fasiszta iga lerázásában, valamint a demokratikus rend és intézmények helyreállításában. A Vörös Hadsereg főparancsnoksága utasította az alárendelt parancsnokságokat, hogy nyújtsanak segítséget az ország lakosságának e cél megvalósítása érdekében.

Tolbukin tábornagy, a második ukrainai arcvonal parancsnoka hasonló értelmű felhívásban fordult Bécs lakosságához, felszólítva őket, hogy ne engedelmeskedjenek a németek kiűritési parancsainak, akadályozzák meg a város aláaknázását, a hidak felrobbantását, küzdjenek a németek ellen s akadályozzák meg a gyárak leszerelését, az árucikkek és élelmiszerkészletek elszállítását.

Ausztria népe lelkesedéssel fogadja a felszabadító Vörös Hadsereget. Az egyik kisvárosban ünneplő menet vonult a szovjet csapatok elé. Eljén a felszabadító Vörös Hadsereg felirású táblákat, vörös és osztrák zászlókat vive magukkal.

Háborús bűnösség gyanújával terhelte tábornokokat tartóztatott le

BUKAREST, április 9. (Munkatársunk telefonjelentése.) A román hadsereg megtisztítása a fasiszta elemektől erőiesen folyik. Nemrégiben magasrangú katonaisztek, tábornokok és ezredesek egész sorát helyezték szolgálaton kívüli viszonyba, most viszont a Hivatásos Lap legu, abb száma rendeletet közöl, amely szerint háborús bűnösség gyanújával terhelten nyolc tábornokot tartóztatott le. Ezek között vannak Șelea és Cialic hadseregtábornokok, valamint Teodorescu Gheorghe tábornok, a posta volt vezérigazgatója.

Az állambiztonsági rendőrség ügynökei számos Legionariust is őrizetbe vettek. Ezeket internálótáborokba zárták.

Nagyszabású visszaélés a főváros élelmezésére szánt vasuti kocsiikkal

BUKAREST, április 9. (Munkatársunk telefonjelentése.) Maurer, a közlekedésügyi minisztérium államtitkára elrendelte, hogy indítsanak vizsgálatot a vasuti tehervagonokkal folyó visszaélések leleplezésére.

A főváros élelmezése érdekében szükséges szállítások céljára a vasut tehervagonokat biztosított rendelkezésre. A vagonokban azonban élelmiszer helyett egyéb, magáncégeknek szánt árut szállították. A vizsgálatot megállapította, hogy a vagonokat éppen azok jászották idegen kezre, akiknek az tett volna a feladata, hogy ellenőrizzék a szállítások szabályos lebonyolítását.

Éldig tizenöt embert tartóztatott le, köztük a főváros polgármesteri hivatalának egyik tisztviselőjét.

A Városi Színház műsora:

Április 10-én, hétfőn 5 órakor: A vörös szenvedély. (A román együtt-les előadás.)

Ciánosz és veszélytelen
gázakkal írt
DEÁK mérnök
Kolozsvár, Malinowsky-tér 1. sz.
(volt Hitler-tér). Félélelet.

